

ต้องทำดี

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๐

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “ทำดีแล้วถูกกลั่นแกล้ง”

หลวงพ่ोज้าคะ ทำไมสังคมทุกวันนี้มีแต่อิจฉาริษยากัน ไม่กลัวบาปกรรม เบียดเบียนผู้อื่น ทำร้ายเขา คนถูกกระทำก็รู้ตัวว่าทำไมถึงเจอคนประเภทนี้ตลอด แต่พอโยมเข้าวัดโยมก็เจอเบาบางลงบ้าง แต่ก็ยังมีสิ่งพวกนี้กวนใจตลอด บางทีขาดสติ ไม่ยอม ก็มีการปะทะกันสุดท้ายเราแพ้ เพราะเราเป็นลูกน้องบ้าง และสังคมคนชั่วก็มาก โยมถึงอยากรู้ว่า สังคมสมัยนี้ทำชั่วมากขึ้นทุกวันคะ

ตอบ : นี่คำถามเนาะ คำถามหรือคำรำพึงรำพัน

สังคมมันเป็นสังคม สังคมตอนนี้เรารู้ว่ามันดีขึ้น ดีขึ้นพอสมควรเลยละ สังคมก่อนหน้านี้ นั้น ถ้าสังคมก่อนหน้านี้ตั้งแต่ก่อนหน้าเรา เรื่อยกลับมาดูสังคมของพระ ถ้าสังคมของพระนะ เวลาพระ ถ้าผู้นำไม่ได้เข้มแข็งและถ้าผู้นำไม่เป็นตัวอย่างที่ดี เวลาผู้นำเป็นตัวอย่างที่ดี อย่างเช่นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อย่างเช่นครูบาอาจารย์ของเรา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น

เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านอุทิศชีวิตของท่าน ท่านอุทิศตัวของท่าน ท่านทำให้เห็นใจ พอท่านทำให้เห็น ถึงเราจะเชื่อหรือไม่เชื่อก็แล้วแต่ สิ่งที่มีมันเป็นตัวอย่างอันนั้นมันทำให้พระอยู่ในร่องในรอยมากขึ้น เพราะอะไร

เราจะบอกว่า เวลาเราบวชใหม่ๆ ไปอยู่ในวงสังคมของพระ พระเขาพูดกันบอกว่า “ทำไม่ได้หรอก ธรรมวินัยทำไม่ได้หรอก ไม่มีใครทำได้”

ที่นี้พอไม่มีใครทำได้ เราก็ฟังไว้หูหนึ่ง แต่พอเราไปฟังเทศน์หลวงปู่ฝั้นนะ หลวงปู่ฝั้น เวลาท่านพูดนะ ท่านเทศน์ ไปฟังเทปหลวงปู่ฝั้นสิ ท่านบอกว่า “ไม่ใช่ว่าทำไม่ได้นะ พยายามจะทำทุกตัวอักษรเลย” นี่เวลาหลวงปู่ฝั้นท่านพูดอย่างนั้น

แล้วมาถึงครูบาอาจารย์ของเรา หลวงตา หลวงตาท่านพูดว่า หลวงตาเวลาท่านพูดนะ ท่านพูดกับพระ พูดเวลาท่านเทศน์กับพระ ท่านบอกว่า “ให้จริงๆ ให้ทำตามวินัย ให้ทำให้ถูกต้องทั้งหมดมันทำได้ยาก แต่มันทำได้ยาก แต่เราก็จะพยายามทำให้ผิดน้อยที่สุด” นี่เวลาหลวงตาท่านพูดอย่างนี้

เพราะหลวงตาท่านพูดอย่างนี้เพราะสังคมนั้นเจริญขึ้นใช่ไหม สังคมนั้นเจริญขึ้น การสื่อสารมันรวดเร็วขึ้น ที่นี้รวดเร็วขึ้น ทุกคนสื่อสารมันจะไวมาก ฉะนั้น พอสื่อไวมากขึ้นมา ทำสิ่งใดแล้วมันก็ไปไวไว ฉะนั้นบอกว่า ถ้าจะบอกว่าทำถูกๆ ใจคนจับผิดมันมากไป ถ้าคนจับผิดมันมาก มันก็บอกอย่างนั้นผิดอย่างนี้ผิดใจ

อย่างเช่นเราได้ยินได้ฟังมามากนะบอกว่า การเคี้ยวหมากมันเป็นกิเลส การเคี้ยวหมากของท่านนะ แล้วมันมีพระพูดอย่างนี้นะ เราได้ยินมานะบอกว่า “ธรรมะออกมาจากกิเลส” เราก็งั้น เอ๊ะ! ธรรมะออกมาจากกิเลสคืออะไร

ธรรมะออกมาจากกิเลสคือเวลาธรรมะจากโอษฐ์ จากคำพูดของท่าน เวลามันผ่านปากของท่านเพราะท่านเคี้ยวหมากไป ท่านบอกว่าไอ้พวกหมากพวกนี้มันของแบบว่าผิดศีล

แต่ความจริงของท่าน ไอ้พวกหมากพวกสิ่งนี้มันมีมาตั้งแต่โบราณ ถ้าโบราณมันเป็น ยารักษาเหงือก รักษาฟัน คนโบราณเรา คนโบราณ ถ้าสังคมนั้นไม่เจริญขึ้น สุขภาพฟัน ถ้าเขาไม่ต้องการความสะอาดนะ ถ้าไม่ต้องการความสะอาด ทันตแพทย์แทบจะไม่มีอาชีพเลยแหละ เพราะอะไร เพราะคนกินหมากๆ คนกินหมากมันก็รักษาจากฟัน มันเป็นสมุนไพรชนิดหนึ่ง เป็นยาชนิดหนึ่ง ว่าอย่างนั้นเถอะ แต่มันเป็นเรื่องสุขภาพฟันใช่ไหม

เวลาพระจุลจอมเกล้าฯ รัชกาลที่ ๕ ท่านจะไปประพาสยุโรป เพราะท่านฉันหมาก เหมือนกัน มันพันด้าย ท่านพยายามรักษา เพราะต้องไปเผชิญหน้ากับทางตะวันตกเขา ท่านก็หยุด เวลาท่านไปนะ ท่านก็หยุดกินหมาก

นี่พูดถึงว่า เวลาเขาบอก เราเจอเวลาพระเจ้าจับผิด เวลาพระเขามันมีแนวคิดต่างๆ บอกว่าธรรมะผ่านจากกิเลสมา นี่เวลาพูดเขาพูดได้แค่นั้นไง เขาพูดมันเป็นวิทยาศาสตร์ เป็นสิ่งที่เห็นได้ด้วยตาเนื้อ เพราะอะไร เพราะคำพูดมันออกมาจากกล่องเสียง ออกมาจากปาก แล้วในปากของท่าน ท่านฉันหมากของท่าน นี่เวลาเขาพูด

นี่หลวงตาท่านถึงได้พูดว่า “เราพยายามจะประพฤติปฏิบัติ จะทำให้ผิดน้อยที่สุด” ถ้าบอกว่าจะไม่ผิดเลย มันเป็นประเด็นให้มีการโต้แย้งไง หลวงตาท่านเป็นพระที่ประเสริฐมาก สิ่งใดที่มีการกระทบกระเทือนนะ ท่านจะไม่พูดถึง ท่านจะไม่พูดถึงนะ

เวลาเราอยู่กับท่าน เวลาปัญหาสังคมมีอะไร มีคนถามปัญหาบางอย่างนี้ จดหมายมานะ ท่านบอกท่านไม่พูด ท่านพูดแต่สิ่งที่มีมันเป็นสมานฉันท์ มันเป็นความสามัคคี สิ่งใดที่เห็นซึ่งๆ หน้าเลย คำพูดของเขาขัดแย้งแล้วผิด แล้วท่านอธิบายได้ด้วย แต่ท่านบอกไม่พูด มันกระทบกัน หลวงตาท่านพูดบอกว่ามันจะสะเทือนกัน ท่านไม่พูด ท่านปล่อยให้มันเป็นกรรมของสัตว์

กรรมของสัตว์ หมายความว่า ใครมีสติปัญญาอย่างน้อยแค่ไหน ถ้าใครมีสติปัญญา มาก มันก็จะเอาสัจจะความจริงมาเทียบเคียงกันว่าอะไรถูกอะไรผิดแล้วก็ตัดแยกเอา แต่ถ้าวุฒิภาวะเขาต่ำ เขาก็จะเชื่ออย่างนั้นไป มันก็กรรมของสัตว์ เราจะไปบอกให้คนจะรู้จะเห็นเหมือนเรา ไปควบคุมความคิดของสังคมทั้งหมดมันเป็นไปไม่ได้

แต่เรามีครูบาอาจารย์ที่ดี ครูบาอาจารย์ที่ดีท่านทำเป็นตัวอย่างๆ พอทำเป็นตัวอย่าง คนที่จะทำเอาแต่ใจของตนบอกว่า ฆูนก็ทำไม่ได้ นี่ก็ทำไม่ได้

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทำเป็นตัวอย่าง หลวงปู่ฝั้นบอกว่าจะทำทุกตัวอักษรเลย เวลาหลวงตาท่านบอกว่า เราจะทำให้มันผิคน้อยที่สุด ให้มันผิคน้อยที่สุด เราพยายามจะทำความถูกต้องให้มันผิคน้อยที่สุด แล้วถ้ามันจะสุขวิสัย หรือมันเป็นความผิดพลาดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ อันนั้นมันมีได้ พอมีได้แล้วใครจะติเตียน ท่านถึงบอกว่าทำให้ผิคน้อยที่สุด

นี่พูดถึงว่า ถ้าสังคมมันจะดีมันจะเลวอยู่ที่ครูบาอาจารย์หรืออยู่ที่ผู้นำสังคมที่ดี ผู้นำสังคมที่ดีนะ เวลาหลวงตาท่านพูดสมัยก่อน เวลาสมัยก่อนนะ วันขึ้นปีใหม่ วันต่างๆ นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีเขาจะถือแก้ววอยพอร์ท ชนแก้วกัน

ท่านบอกท่านเห็นแล้วสะท้อนใจมาก ท่านพูดอย่างนี้นะ ท่านบอกว่า เป็นผู้นำประเทศ ถ้าเป็นผู้นำประเทศ เพราะความเป็นอยู่ของผู้นำประเทศ ทุกคนเขาดูแบบอย่าง ถ้าเขาดูแบบอย่าง ถ้าผู้นำประเทศที่ดีเขาจะไม่เอาอย่างนั้น ชนแก้วออกหน้าหนึ่งเลยอย่างนี้ หลวงตาท่านพูดบ่อยสมัยเราอยู่กับท่านนะ นี่เวลาท่านพูดบ่อย

นี่เราจะบอกว่า สังคมที่มันเลวทราวม สังคมที่มันเบียดเบียนกัน

สังคมก็คือสังคม สังคม เพราะเราเกิดมา กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน เราเกิดมาในวัฏฏะ เกิดมาในสังคมมนุษย์ มนุษย์ก็มีทั้งดีทั้งเลว แต่ทุกคนก็บอกว่ามันต้องมีคนดีมากกว่าคนเลว ถ้ามีคนดีมากกว่าคนเลว สังคมมันถึงได้สงบสุขอยู่ได้ ถ้าสังคมมีคนเลวมากกว่า คนเลวมันก็เอารัดเอาเปรียบทั้งนั้นนะ

ฉะนั้น เวลาเขาจะบังคับด้วยกฎหมาย เวลาลัทธิคอมมิวนิสต์ให้จนเสมอกัน ให้จนเสมอกัน ให้เสมอภาคกัน จนเสมอกัน อย่างนั้นนะมันด้วยการบังคับใช้กฎหมาย

แต่เวลาถ้าบอกจะให้สังคมมันเจริญ มันต้องเปิดให้ทุกคนได้แสดงความสามารถ เวลาทุกคนแสดงความสามารถ สิ่งที่แสดงความสามารถ ทุกคนที่ใช้สติปัญญาขึ้นมาขึ้นมันเป็นการแข่งขัน

เวลาการแข่งขันขึ้นมา คนที่เป็นธรรมๆ เขาก็ได้มาด้วยความสุจริต ได้มาด้วยความถูกต้องดีงาม แต่เวลาคนถ้าไม่มีปัญญาเสมอเทียบเคียงเขา ไม่ใช่ด้วยเล่ห์ก็ใช้ด้วยกล ไม่ใช่ด้วยกลก็ใช้มนต์คาถา ใช้วิธีการแบบอย่างทำลายทั้งนั้นเลย

มันก็เข้ามาปัญหาของโยมนี้ไง ปัญหาว่า “ทำไมเราอยู่ในสังคม สังคมทุกวันนี้มันมีแต่อิจฉาริชยากัน ทำไมเขาไม่กลัวบาปกลัวกรรม”

ตรงนี้สำคัญ “ทำไมเขาไม่กลัวบาปกลัวกรรม” เวลาบาปกรรมนะ เวลาบ้านแตกสาแหรกขาด เวลาครูบาอาจารย์ท่านพูดบ่อย ในสมัยปัจจุบันนี้เวลาทำงานกัน พ่ออยู่ที่นี่ แม่อยู่ที่นี่ ลูกอยู่ที่นี่ ต่างคนต่างทำงาน บ้านแตกสาแหรกขาด

เวลาบ้านแตกสาแหรกขาด เขาบอกว่า นี่ไง เวลานกกามันมีรวงมีรังของมันก็ไปทำลายมัน ไปว่าสิ่งนั้นมันเป็นสินค้า สิ่งนั้นมันเป็นอาหาร ไปทำลายเขาๆ นี่บ้านแตกสาแหรกขาด เวลามาถึงเราที่บ้านแตกสาแหรกขาด แต่คนที่เขาดีเขาก็ไม่ทำอย่างนั้น ถ้าไม่ทำอย่างนั้น เห็นไหม มันเห็นความผูกพันไง

ดูสิ ในปัจจุบันเขาไปยิงแม่ช้างเพื่อเอาลูกช้างมา เอาลูกช้างมาเลี้ยง เขาไปฆ่าแม่มันแล้วเอาลูกมันมาเลี้ยงกัน เอาลูกมันมาขายกัน นี่เขาบอกว่ามันเป็นอาชีพ แต่ถ้าคนเขามีสติปัญญาเขาไม่ทำอย่างนั้น เวลาทำอย่างนั้นขึ้นมา เวลาเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันก็จะไปประสบพบกรรมอย่างนี้

เวลาของเรา ทำไมบ้านพลัดพรากกัน ทำไมมันมีปัญหากัน

เวลามันมีปัญหาขึ้นมามันก็เป็นอุบัติเหตุ เลยกบอกว่าอุบัติเหตุมันคือกรรม อุบัติเหตุนั้นแหละ ทำไมมันสุดวิสัยเจาะจงจะต้องมาเป็นเรา ทำไมคนอื่นเขาผ่านไป ผ่านไปได้หมดเลย มันมาแจ็กพ็อตตรงเราพอดีเลย

แต่ถ้ามันมีสติปัญญานะ กรรม กรรมดี กรรมชั่ว กรรมดี มันสร้างกรรมดีมากขึ้นๆ กรรมดีมันก็เจือจางให้กรรมชั่วเบาบางลงๆ กรรมชั่ว เพราะความดีมันมากขึ้นๆ ใจ มันอยู่ที่เรา

ทำ ถ้าอยู่ที่เราทำ สิ่งที่ว่ามันจะเป็นอย่างนั้นบ้าง ฉะนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงได้สอนพระ เวลาสอนพระ “ภิกษุทั้งหลาย เธอจงพิจารณาสังขารด้วยความไม่ประมาทเถิด”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ให้ความประมาทเดินเล่อไป ให้ความที่มันไม่มี ความประมาท ที่ว่ากรรมชั่ว กรรมชั่วมันเบาบางลง เบาบางลงด้วยสติด้วยปัญญา

ถ้ากรรมมันตายตัว สมมุติเราทำกรรมไว้ โดยในลัทธิศาสนาอื่นเขาบอกว่าคนเกิดมาเป็นคนก็จะเป็นคนตลอดไป คนเกิดเป็นสัตว์ก็เป็นสัตว์ตลอดไป มันคงที่ไง แล้วคงที่อย่างนั้น ถ้ากิเลสก็คือกิเลสตลอดไป ทำลายกิเลสได้อย่างไร

นี่ไง กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน แต่กรรมสามารถกระทำได้ สิ้นสุดแห่งกิเลส ตัณหาความทะยานอยากได้ ถ้าสิ้นสุดกิเลสตัณหาความทะยานอยากก็การกระทำนี้ไง ถ้าทำดี เราถึงพยายามทำคุณงามความดีกัน

แล้วถ้าคุณงามความดีมันจะพัฒนา แล้วใครจะบอกว่าโง่เง่าเต่าตุ่นนั่นมันเรื่องของกิเลส เรื่องของคนโง่ เรื่องของสังคมมาร มันก็พยายามจะเอาวัดเอาเปรียบกันนั่นนะ ความเอาวัดเอาเปรียบมันจะได้ประโยชน์ มันเป็นไปไม่ได้ มันต้องความดีทั้งนั้นๆ แล้วความดีเป็นเครื่องดำเนิน เห็นไหม

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ครูบาอาจารย์เราผ่านพ้นไปทั้งบุญและบาป ถ้าเป็นบุญๆ ความดีของเราจะหวงเลย ดี ก็เลยบอกว่าคนดีทะเลาะกัน เวลาคนดีทะเลาะกันนี้ยุ่งมากเลยนะ ใจคนดีกับคนชั่วทะเลาะกันก็เห็นชัดๆ นะ ใจคนดีทะเลาะกันนี้ไม่รู้จะเข้าข้างใคร มันดีทั้งคู่เลย เลยไม่รู้จะเข้าทางใดถูก

แต่ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าข้ามพ้นทั้งดีและชั่ว ทำดีเราไม่ติดดีไป เราทำคุณงามความดีของเรา ทำถึงที่สุดเลย แล้ววางไว้กับสังคมให้เป็นประโยชน์กับสังคมเขาไป เราทำดีแล้วเพื่อประโยชน์คนอื่น ทำถนนหนทางให้ประชาชนเขาได้ใช้ได้อย่างสบาย ทำสิ่งใดให้คนอื่นได้ประโยชน์มาใช้สบาย เราได้ทำแล้วเราได้บุญตลอดไป เขามาใช้สบายแล้วเขามีความสุขของ

เขา เขาพอใจของเขา เขาก็ปลื้มใจ ความปลื้มใจนั้นบุญของเรา ทำเพื่อเหตุนี้ เราทำเพื่อเหตุนี้ ทำดีขึ้นๆ นะ มันพัฒนาขึ้น ทำได้

ฉะนั้น เราถึงเห็นบางคนทำดี โอ้โฮ! ทำดีมหาศาลเลย เขาทำได้ขนาดนั้นเรายังอายุเขาเลยนะ ไ้คนทำชั่วก็ แหม! มันทำลายเขาตลอดนะ

นี่พูดถึงสังคมไง ถ้าบอกว่าสังคมจะดีขึ้นแล้วลง มันอยู่ที่สมัยก่อนพุทธกาลมีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาตรัสรู้ เวลาตรัสรู้ขึ้นมาแล้วท่านมีอนาคตังสญาณ ท่านรู้ท่านเห็นของท่านเพราะมันเป็นสหชาติ การเกิดร่วมกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทำคุณงามความดีไว้มหาศาล แล้วคนเห็นแบบอย่าง ใครๆ ก็อยากเป็น

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าลงมาจากดาวดึงส์ วันตักบาตรเทโวฯ นั้นนะ ทุกคนเห็นบารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะมีโอกาสอย่างนั้นหนหนึ่ง ตอนนั้นนะมีผู้ได้เห็นในเหตุการณ์นั้นอธิษฐานขอเป็นพระโพธิสัตว์ ขออธิษฐานอยากได้เป็นพระพุทธเจ้าอย่างนั้น ต้องสร้างบุญกุศลไปอีกมหาศาลเลย นี่เวลาตัวอย่างที่ดี

ในสมัยปัจจุบันนี้ ในหมู่สงฆ์ ในกลุ่มในก้อนที่เขาทำความดีก็มี เขาก็เห็นว่ามี แต่ว่าเวลาเราใกล้ชิด เขาก็เห็นว่าหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทำคุณงามความดีของท่าน แล้วทำคุณงามความดีของท่านเพื่ออะไร

เพื่อธรรม เพื่อธรรมคือเพื่อท่านละกิเลสในใจของท่าน แล้วท่านมีความจริงในหัวใจของท่าน ท่านถึงมีความสุขจริงในใจของท่าน ท่านถึงเสมอดั้นเสมอปลาย ชีวิตของท่านเสมอดั้นและเสมอปลาย ราบเรียบ ไม่มีสิ่งใดต่างพร้อยจนถึงที่สุดแห่งการสิ้นชีวิตของท่านไป ท่านสละไว้เพื่อใคร

สละไว้เพื่อสังคมของสงฆ์ สังคมของชาวพุทธไง แล้วชาวพุทธเราในปัจจุบันนี้ พระป่าๆ ก็ต้นเหง้ารากเหง้าเค้ามูลมันก็มาจากหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นทั้งนั้นนะ

ฉะนั้นที่ว่าสังคมมันดีขึ้นไปไหน ที่นี้สังคมมันดีขึ้นไปไหน ฉะนั้น กลับมาคำถาม “ทำไมสังคมทุกวันนี้มันมีแต่อิทธิวิสัยกัน ไม่กลัวบาปกลัวกรรม เบียดเบียนผู้อื่น ทำร้ายผู้อื่นเขา คนถูกกระทำไม่รู้ว่าจะถูกกระทำ ทำไมถึงเจอประเภทนี้”

มันก็กรรมของสัตว์ไง กรรมของสัตว์นะ สังคมมันเป็นแบบนี้ เราจะให้สังคมทุกอย่างดีเหมือนที่เราปรารถนามันไม่มีหรอก เราคิดอย่างนั้นไม่ได้ เขาเรียกว่าภายนอกภายใน

ภายนอก เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้รู้เท่าทันทั้งภายนอกและภายใน ภายนอกคือปัญหาสังคม ปัญหาสังคมที่มันเป็นอยู่อย่างนี้ เราบรรลุหลักใจ

ไม่ใช่ที่เราเชื่อป้อ เราไม่มีสติปัญญา เราบอกว่าทุกคนเป็นคนดี ชาวพุทธเป็นคนดี ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งความดี วัดในกรุงเทพฯ มหาศาลเลย คุณไปไหนจะเดินชนแต่วัดเลย แล้วเดินชนแต่วัด วัดก็เป็นผู้อบรมสั่งสอนให้สังคมเป็นคนดี ทุกอย่างก็เป็นความดี เราเชื่ออย่างนั้นนะ เดียวก็โดนหลอกหมดละ

สังคมจะดีจะชั่ว เราต้องมีสติปัญญาของเรา

ในสมัยปัจจุบันนี้ใช้คอลเซ็นเตอร์ คอลเซ็นเตอร์หลอกผู้เฒ่าผู้แก่ หลอกให้โอนเงินๆ เพราะมีความรู้ทางโลกไป บัญชีมันเกี่ยวพันกับยาเสพติด ต้องส่งบัญชีมาให้เราก่อน

นี่กลัว รู้ครึ่งๆ กลางๆ ใจ แต่ถ้าความจริงแล้วมันไม่มี ธนาคารชาติทุกอย่างเขาออกมาพูดเองว่าใช้เรื่องการกล่าวโทษกันทางโทรศัพท์ไม่มี การโทรศัพท์ไปแจ้งความไม่มี ไม่มี แต่ใช้เรามันรู้ครึ่งๆ กลางๆ พอรู้ครึ่งๆ กลางๆ เวลาเป็นอย่างนั้น

นี่ก็เหมือนกัน เราปรารถนาว่าสังคมจะให้เป็นคนดี สังคมจะให้สมควรความปรารถนาสังคมที่ดี เราคาดหวังไปข้างนอกแล้ว

ถ้าสังคมมันเป็นดี มันอยู่ที่การอบรมสั่งสอน อยู่ที่พ่อแม่อบรมสั่งสอนตั้งแต่เด็กแต่เล็กมาไง แต่พ่อแม่ทุกคนก็ปรารถนาให้ลูกเป็นคนดีทั้งนั้นนะ แต่มันก็เป็นกรรมของสัตว์ พ่อแม่บางที่เอาลูกไว้ไม่อยู่ พ่อแม่ก็เจ็บช้ำน้ำใจกับลูกก็เยอะมหาศาล ใช้นี่มันเป็นเวรเป็นกรรมไง ถ้า

เป็นเวอร์เป็นกรรม “พระพุทธศาสนาอะไรก็กรรมๆ เป็นศาสนายอมจำนน ไม่ยอมรับอะไรเลย อะไรก็ยกให้กรรม”

มันไม่ใช่อย่างนั้น มันเป็นเรื่องจริง มันเป็นวิทยาศาสตร์ คนเราเจ็บไข้ได้ป่วยเพราะอะไร เพราะพฤติกรรมของการดำรงชีวิตนี้ การดำรงชีวิต ดูทางภาคอีสานเขากินอาหารดิบๆ ขึ้นมาเขาก็เป็นพยาธิใบไม้ในตับ เพราะอะไร เพราะเขากินอาหารดิบ

นี่ก็เหมือนกัน ใครทำอะไรดีแล้วมันก็ฝังไว้จิตนิสัยอย่างนั้น พอมันทำจิตนิสัยอย่างนั้น เวลามันแสดงผลมันก็แสดงผลด้วยความดีของมันนั่นแหละ ใจความดีของมัน ใจความต่างๆ มันมีสิ่งนั้นมา แล้วความดีของมันมันก็แก้ไขได้ แก้ไขได้ถ้าวันไหนเขาสำนึก เขาสำนึกว่าเขาทำอย่างนั้นแล้วไม่มีประโยชน์ทั้งเขาด้วยและกับสังคมรอบข้างด้วย ถ้าเขาจะแก้นิสัยของเขา นิสัยแก้ได้ นิสัยแก้ได้

นึกหลวงตา หลวงตาท่านบอกว่า หลวงปู่คำดีเมื่อก่อนท่านเป็นคนอารมณ์ฉุนเฉียวมาก สุดท้ายแล้ววันหนึ่งเณรตัดสบงให้ แล้วตัดแล้วไม่ถูกใจท่าน ท่านฉีกสบงนั้นต่อหน้าเณรแล้วเณรมันก็นั่งร้องไห้

พอนั่งร้องไห้ ท่านเดินไปเห็นเข้า ใจโธ! เณรนะ สามเณรน้อยมีความปรารถนาดีกับครูบาอาจารย์ อุตส่าห์เสียสละตัดจีวรให้ แล้วพอไม่ถูกใจเรา คือว่ามันไม่ได้สมความปรารถนา เราก็ใช้อารมณ์ไปกับเณรน้อย ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปเราจะไม่ยอมแสดงกิริยาอย่างนี้ เราจะไม่ให้อารมณ์อย่างนี้เกิดกับเราอีก

ตั้งแต่บัดนั้นมาท่านเปลี่ยนนิสัยเป็นพระที่เรียบร้อย ใครไปกราบที่หลังนี้ ใจโธ! ทำไมหลวงปู่คำดีท่านสุขยอๆ นั้นมันเปลี่ยนได้ เห็นไหม ฉะนั้น มันเปลี่ยนได้ คนที่จะเปลี่ยนได้

นี่ก็เหมือนกัน ที่เขาดีด้านต่างๆ ที่เขามีในหัวใจของเขา ถ้าเขาไปเห็นถึงผลกระทบของเขาว่าเขาทำแล้วมันเป็นผลกระทบทั้งตัวเขาเองด้วย เพราะสิ่งที่เขาทำมันผิดอยู่แล้ว มันกระเทือนสังคมทั่วไป แล้วถ้ามันรุนแรงขึ้นมาผิดกฎหมาย มันก็มีโทษทางอาญา ถ้าโทษทาง

อาญาขึ้นมา เวลาเข้าไปอยู่ในคุกมันก็เดือดร้อนไปทั้งครอบครัว นี่พอมันคิดได้ ถ้ามันเปลี่ยนได้ ถ้ามันเปลี่ยนได้มันก็จบ

ถ้ามันดี้อด้าน มันเปลี่ยนได้ แต่สันดานมันเปลี่ยนยาก เพราะกรรม แต่มันเปลี่ยนได้ มันทำได้ แต่ถ้าเวลาคนเราโดยธรรมชาติก็ปล่อยตามสัญชาตญาณ สัญชาตญาณเพราะมันเป็นนั่นนะ

นี่พูดถึงว่าปัญหาสังคมนะ ที่นี้ปัญหาสังคม เราถึงบอกว่า สังคมมีทั้งคนดีและคนเลว แต่ที่มันไม่สมความปรารถนาเรา แล้วทุกคนก็บอกว่าดีเตียนทั้งนั่นนะ มันเห็นการกระทำ การทิ้งขยะที่ไม่เป็นที่เป็นทาง การขับรถที่เอารถเอาเปรียบกัน การทำต่างๆ มันเป็นปัญหาสังคมทั้งนั่นนะ กฎหมายเขียนมาดีไปหมดเลย แล้วก็ตั้งพนักงาน เจ้าพนักงานทำสุดยอดไปหมดเลย แต่มันไม่ได้

แต่ถ้าเป็นปัญหาสังคมมันต้องแก้ด้วยสังคมไป อย่างเช่น เราเห็นบ่อยนะ เมื่อก่อนการล่าสัตว์ การทำอะไร ส่วนใหญ่แล้ว โทษ พวกเจ้าหน้าที่ทั้งนั่นนะ ใ้คนจะล่าก็ใ้คนที่ดูแลอยู่ นั่นนะมันล่า ใ้คนที่เอามาขายก็ผู้ที่ปกป้องดูแลมันจะเอามาขายกันเอง แล้วสุดท้ายแล้วในหลวง ราชินี ท่านบอกให้เอาจริง พอเอาจริงเอาจริงขึ้นมา กฎหมายมันมีอยู่แล้ว แต่พวกเราไม่ได้ทำจริงทำจริงกันเอง ลูบหน้าปะจมูกกันเพื่อผลประโยชน์ทั้งนั่นนะ

เวลาเอาจริงเอาจริงกัน ตอนนี่ข้างล้นป่าเลย ข้างมันเข้า เพราะท่านบอก ไม่ได้ ใครฆ่าข้างต้องจับให้ได้ ตั้งแต่ท่านปกป้องดูแลมา ปัญหาสังคมมันเบาลง เบาลงอย่างนี้ สังคมมันเปลี่ยนได้ เปลี่ยนได้ต่อเมื่อมันจริงจังต่อกัน ถ้าจริงจังต่อกัน แต่มันต้องฝึกฝนมาแล้วทุกคนทำเหมือนๆ กัน ทุกคนมีมุมมองเหมือนกัน มันเห็นแล้วมันก็ทำได้

แต่นี้ขยะเราเก็บไปทิ้งขยะ เราแยกขยะ ใ้คนมาทิ้งเกลื่อนเลย แล้วเราแยกอยู่คนเดียวนะ เดี่ยวเราก็ทิ้งเกลื่อนอย่างนั่นนะ แต่ทุกคนเห็นโทษของมัน ทุกคนเห็นความผิดพลาดของมัน

ทุกคนเห็นแล้วทุกคนช่วยกันๆ นี่ไง สังคมยกขึ้นอย่างนี้ มันต้องปัญหาสังคมต้องแก้ด้วยปัญหาสังคม ทุกคนต้องเห็นโทษของมัน

เวลาน้ำท่วมกรุงเทพฯ ทุกคนเห็นโทษของมันแล้วเอ็งยังทิ้งกันอีกใหม่ เอ็งยังทิ้งกันอยู่อีกใหม่ ถ้าเอ็งทิ้งก็ท่วมบ้านเอ็งนั่นนะ

ทุกคนว่าทิ้งไปแล้วมันเป็นความสะอาดของตบใจ ทุกคนทำแล้วก็คิดว่าตัวเองได้เปรียบไง แต่สุดท้ายมันกลับมาทำลายเราทั้งนั้นนะ สุดท้าย นี่ไง เวลานั้นวิชาการเขาบอกเลยนะ ที่เราถามปัญหาๆ กันอยู่นี้ ต่อไปลูกหลานเราจะใช้อะไร ต่อไปลูกหลานเรา ปัญหาสังคมมันจะหมักหมมไปๆ ใ้คนเกิดมาใหม่ๆ มันจะเจอปัญหาของมันไป แต่ถ้าเราช่วยกันๆ แล้วมันจะเบาบางของมันไป นี่สังคมมันพัฒนา มันเปลี่ยนแปลงกันไป มันเป็นปัญหาสังคม

นี่ก็เหมือนกัน นี่พูดถึงว่าเขาอิฉฉาวิษยากัน

อันนั้น ความจริงไอ้เรื่องอย่างนี้มันเป็นเรื่องกิเลสภายใน ถ้าเรื่องกิเลสภายในนะ แล้วมันเป็นสังคมอย่างนั้น ถ้าเขาอิฉฉาวิษยากันนั้นเรื่องของเขา

เรื่องของเรา หลวงตาท่านสอน ใครจะทำดีทำชั่วเรื่องของเขาอะ เราจะทำคุณงามความดีของเรา เราต้องทำดี ทำดีต้องได้ดี ทำดีได้ดีตรงไหน หนึ่ง สบายใจ สบายใจนะ ถ้าเราไม่ได้ทำทุจริตใดๆ โอ้ย! ยิ้ม อยู่ที่ไหนก็สบาย แต่ถ้ามันทำทุจริตนะ ทุกข์ใจ เมื่อไหร่ เมื่อไหร่วะ เมื่อไหร่วะ

ทำดีต้องได้ดี ทำดีเริ่มต้นได้ดีแล้ว ได้ดีที่ว่าเราไม่ทำทุจริตในใจของเรา พอทำไปแล้วนะ เวรกรรมมีแต่กรรมดี แล้วพูดถึงถ้าทางโลกเขาจะเห็นว่าเราไม่ดี ทางโลกเขาจะกลั่นแกล้ง ไอ้เรื่องกลั่นแกล้งนี่กรรมของสัตว์ ทำดีนะ ทำดี

เรามีญาติโยมที่เมื่อก่อนเขาไปวัดเรา เวลาร้านอาหารเขากินเหล้าเมายากัน เวลาเขามาวัดนี่โดนแซวตลอดเลย จนเขามาบอกว่าเขาไม่ยอมมาเลย พอมาแล้วมีแต่คนพูดแซวๆ พูดแซวเขา

เราบอก เขากินเหล้าเมายากัน แต่คนคนหนึ่งจะไปวัดไปวา ถือจ้งหันจะไปถวายที่วัด
เขาเห็นแล้วมันตรงข้ามกันนะ

เวลาไอ้คนที่มันทำชั่วๆ อยู่ ใครทำดีกว่ามันคนเดียววะ คนนั้นทำคนเดียววะ ไอ้คนนั้น
กิเลสมันรับไม่ได้ ต้องมากินเหล้าเมายาเหมือนกัน แต่ถ้ามันกินเหล้าเมายา เพราะอะไร เพราะ
ความดีความชั่วมันพิสูจน์กัน

พอความดีความชั่วมันพิสูจน์กัน ความดี ความดีก็คือความดีไง แต่ไอ้ความชั่วที่มันทำ
อยู่นั้นนะ เขาจะไปวัดก็หัวเราะเยาะเขา แต่ดีชั่วมันรู้อยู่แก่ใจทั้งนั้นนะ นี่พูดถึงปัญหาสังคมใน
สังคมเขาคิดกันอย่างนั้น

ฉะนั้น เวลาเขามาหาเรา เราก็บอกว่า เรื่องของเขา เรื่องของเขา ถ้าโยมมาได้ก็มา ถ้า
โยมมาได้ โยมก็ไม่ต้องมาก็ได้ เราก็เห็นถึงผลกระทบการเสียดสีในสังคมนั้น เราให้แล้วแต่เขา
แต่เขาก็มาตลอด แล้วมาตลอดมันก็ดีขึ้นๆ มาตลอด คำว่า "ดีขึ้น" ความดีมันคือความดีนะ

ฉะนั้นบอกว่า ทำไมสังคมทุกวันนี้มีแต่คนอิจฉาทาร้อนกัน

มันอิจฉาทั้งนั้นนะ แล้วเขาไม่เกรงบาปเกรงกรรม เขาไม่เกรงบาปเกรงกรรมก็พื้นฐาน
ของความรู้ใจ พื้นฐานของชาวพุทธ คือ ๕ เวลาหลวงตาท่านบอกท่านให้ศีลแล้ว ผู้รับศีลไปเป็น
ศูนฺย์ นี่เวลามันเป็นอย่างนี้ แล้วมันมองเป็นพื้นๆ เราไปมองกันแต่ว่ามันเป็นข้อบังคับ มันเป็น
ความลำบาก แล้วถ้าใครสะดวกสบาย ใครปล่อยตัวเองเหลวไหลว่าสะดวกสบาย

**ปล่อยตัวเองเหลวไหล ปล่อยตัวเองให้ไหลไปตามกิเลสแล้วบอกว่ามันเป็น
ความสุข มันเป็นไปได้อย่างไร ในบ้านเรามีศีล ๕ ในบ้านของเรามีแต่ความเห็นอกเห็น
ใจกัน ในบ้านมีแต่ความคุยกัน ในบ้านมีแต่ความอบอุ่น นี่สิ นี่บุญอยู่ตรงนี้**

กินเหล้าเมายากันมาแล้วก็มาทะเลาะเบาะแว้งกันในบ้าน เวลาอยู่ข้างนอกก็เก่งไป
ทั้งนั้นเลย กลับเข้าบ้านไปมีแต่ปัญหา

นี่ไง ถ้าความดีก็คือความดีไง

ถ้าเขาบอกทำไมเขาไม่กลัวบาปกลัวกรรม

เขาไม่กลัวบาปกลัวกรรมเพราะเขามีเดบอด เพราะว่าเขาไม่มีการศึกษา แล้วภาษา
เรานะ ตัวอย่างที่ดีๆ ไง ถ้าตัวอย่างที่ดี ที่ครูบาอาจารย์เราที่ดี คูสิ วัดป่าๆ วัดครูบาอาจารย์เรา
เจียบส่งัดหมด แล้วเวลาคนเข้าไปวัดเขาสรรวมระวังนะ ดูวัดทั่วไปสิ คูสิ! เปิดเครื่องเสียงกัน
ลั่นๆ มันยิ่งกว่าโรงมหรสพ มันทำให้เหมือนสังคมไง นี่พูดถึงปัญหาสังคม

“ทำไมเขาถึงไม่กลัวบาปกลัวกรรม”

เขาไม่กลัวบาปกลัวกรรมเพราะเขาไม่มีพื้นฐาน เขาไม่เชื่อเรื่องนรกสวรรค์ใน นรก
สวรรค์นะ เวลาพูดไปทุกคนหัวเราะเยาะ ถ้าพูดเรื่องนรกสวรรค์นี่ยิ้มเลย ใ้โฮ! มีจริงหรือ มีจริง
หรือ

แล้วพอมิจริงหรือ มีจริงหรือ ครูบาอาจารย์ของเราท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมา สวรรค์ใน
อก นรกในใจ ใจ พอดูถึงสวรรค์ในอก นรกในใจ ทุกคนก็เข้าใจได้ไงว่าสวรรค์ในอก นรกในใจ

ใ้พวกสวรรค์ในอก นรกในใจ มันเป็นอารมณ์ในปัจจุบัน เวลาภพชาติหนึ่งเกิดขึ้น
เวลาความคิดเกิดขึ้น มันส่วยอารมณ์หนึ่งก็ภพชาติหนึ่ง ความคิดหนึ่งก็เป็นอารมณ์หนึ่ง นี่
สวรรค์ในอก นรกในใจ แล้วเวลามันพิจารณา เวลามันทำความเข้าใจเข้ามาได้ ใจสงบแล้ว
มันใช้ปัญญาวิปัสสนา เวลามันชำระล้างกิเลสเข้าไปแล้ว

นี่ ใจ ชำระล้างกิเลสมันคืออะไร มันละภพละชาติ คำว่า “ละภพละชาติ” คือว่าละการ
เกิด แล้วสิ่งที่มันจะไปเกิดในนรกสวรรค์มันเป็นอย่างไรร แล้วเวลาเราละแล้ว เราละเราถอดเรา
ถอน มันเห็นอย่างไร นี่ถ้าเป็นสวรรค์ในอก นรกในใจ ต้นขั้วมันอยู่ที่นี้ แล้วมันถอนมันละกันที่นี้
ถ้ามันถอนมันละกันที่นี้

ที่นี้พอมันถอนมันละแล้ว คูสิ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระโมคคัลลานะ
อนาคตังสญาณนะ เวลาพระโมคคัลลานะไปเที่ยวนรกสวรรค์แล้วก็มาบอกองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าไ้ว่า ตระกูลนี้บ้านนี้ตายแล้วไปเกิดนรกชั้นนั้น บ้านนี้ตายแล้วไปเกิดบน

สวรรค์ชั้นนั้น มาทูลองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็พยากรณ์ต่อหน้าธารกำนัลในนครราชคฤห์ เออ! อันนี้นรกสวรรค์จริงๆ ช้างนอก

มันต้องมีของมันสิ มันมีของมัน ถ้ามันมีของมัน อย่างเช่นเรา เราปวดการขับถ่าย ว่าอย่างนั้นเลย เวลาเราปวดท้องมาก เราไม่ขับถ่ายออกไป เราไม่อั้นตายหรือ จิตมันต้องเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มันไม่ไปไหน

มันต้องมีที่มาที่ไปสิ มันต้องมีวัฏฏะ มีกามภพ มีรูปภพ อรูปภพ นั้นสถานที่ แล้วใช้ตัวที่ไปเกิดมันคืออะไร มันคือตัวจิต ถ้าตัวจิต นี่นรกสวรรค์ไ้ เพราะจิตมันจะไปเกิด ไปเกิดที่ไหนเกิดที่กรรมดีกรรมชั่วนี้ไ้ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่วนี้ไ้

ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ถ้ามันทำดีมันก็เกิดบนสวรรค์ไ้ ถ้ามันทำชั่วก็ตกนรกไ้ ถ้าทำมนุษย์สมบัติมันก็ได้เกิดเป็นมนุษย์นี้ไ้ นี่การเกิดในวัฏฏะไ้ ในวิชา ๓ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไ้ บุพเพนิวาสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณ อาสวกักขณญาณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไ้ แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์เห็นไว้หมดแล้วไ้

ฉะนั้นบอกว่า สิ่งที่ว่าบนนรกสวรรค์แล้ว ไ้ย! ยี้มๆ

ใช้สิ่งที่นรกสวรรค์ที่มันมีปัญหา มันมีปัญหาเพราะว่าใช้พวกสิบแปดมงกุฏ ใช้พวกเล่ห์กลมันอ้างนรกสวรรค์มา แล้วจัดฉากพยายามทำให้ว่าเป็นนรกสวรรค์ แล้วพอมันทำแล้ว ด้วยความทุจริต ด้วยความไม่บริสุทธิ์ มันทำแล้วมันทิ้งหลักฐานไว้ให้เขาจับได้ทั้งนั้นนะ

แต่ถ้าเป็นความจริงๆ ครูบาอาจารย์ของเราเป็นความจริงขึ้นมา ท่านรู้หมด แล้วท่านอยู่ในหัวใจของท่าน หลวงปู่มั่นนี่ทะเล่รุ่ปร่ง หลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ ครูบาอาจารย์ของเราทะเล่รุ่ปร่ง ของอย่างนี้มันเหมือนกับนกบินได้ เป็นเรื่องธรรมดา ธรรมชาติ

นกบินได้มันแปลกประหลาดใหม่ ไม่ประหลาดเลย แล้วไ้นกที่บินไม่ได้ละ นกกระจอกเทศบินไม่ได้นะ นกกระจอกเทศมันบินไม่ได้ แล้วนกที่มันบินได้มันแปลกประหลาดใหม่ ไม่เห็นแปลกประหลาดเลย นกมันบินได้

ครูบาอาจารย์ท่านรู้จักรกสรรวรรคมันก็เหมือนนกบินได้ เรื่องธรรมดา เพราะมันเป็นสัญ
 ธรรมในหัวใจของท่าน ใ้ที่บินไม่ได้มันอยากบินนะ ใ้พวกบินไม่ได้นี่แหละเห็นนกมันบินก็
 อยากบินนะ นี่ไง ใ้พวกสืบทอดมรดกคุณนะ

ที่นี้รกสรรวรรคความจริงมันก็เป็น นี่พูดถึงรกสรรวรรค

“ทำไมเขาไม่เชื่อบาปเชื่อกรรม ความเบียดเบียนผู้อื่น คนทำถูก คนถูกกระทำมี
 ความรู้สึกทำไมถึงเจอคนประเภทนี้”

นี่สภาคกรรม เวลาทำบุญกุศล เราบอกว่าเราอยากทำบุญกุศลแต่เราอึดคัดัดขัดสน เรา
 ไม่มีสิ่งใดที่เราจะทำได้ เขาเรียกว่าเวลาเราไม่มี เราก็อนุโมทนาทาน เห็นเขาทำความดี เราก็
 อนุโมทนาไปกับเขา อนุโมทนาไปกับเขา มันก็ได้บุญเหมือนกัน ได้บุญเพราะใจเราดี เราทำคุณ
 งามความดี แต่เราไม่ได้ทำด้วยวัตถุของเรา เวลาเราไปเกิดบนสวรรค์ ไปเกิดเป็นเทวดา เราก็ไป
 เกิดเป็นพวกของเขา

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเราเจอคนประเภทนี้ เจอคนประเภทนี้ เจอสภาคกรรม กรรมมันร่วม
 มันคลุกมันเคล้ามาร่วมกัน มันถึงมาเจอคนประเภทนี้ สภาคกรรมไง แล้วเวลาเราเจอคนที่ดี ๆ
 ละ

ที่นี้ใ้ความดีความชั่ว วุฒิภาวะนะ คำว่า “วุฒิภาวะ” บุคคล ๔ คู่ ปุุชนคนหนามีแต่
 ปัญญา กัลยาณปุุชนคือควบคุมหัวใจได้ คือทำสมาธิได้ง่าย ทำสมาธิได้ง่าย เขาจะเห็นรูป รส
 กลิ่น เสียงเป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร

รูป รส กลิ่น เสียง สิ่งที่กระทบกระทั่งกัน สิ่งทีกระทบกัน เขาเห็นว่าเป็นบ่วงของมาร
 เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร เขาเห็นว่ามันเป็นสิ่งร้อยรัดหัวใจใจ เขามีสติปัญญาารักษาเขาได้ เขาก็
 เป็นกัลยาณปุุชน เวลาเขายกขึ้นสู่ไสดาปัตติมรรค ไสดาปัตติผล สกิทาคามีมรรค สกิทาคามี
 ผล อนาคามีมรรค อนาคามีผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล

เราจะบอกว่าความสูงความต่ำมันแตกต่างกันมาก พอมันแตกต่างกัน มันอยู่ในสังคมเดียวกัน นักปฏิบัติเดียวกันๆ ก็เดียวกันตรงนี้ เที่ยงกันว่าของใครสูงใครต่ำ ใครดีใครชั่ว เขาเถียงกันอย่างนี้

แล้วเถียงกันนะ ถ้า**ธมฺมสภาจฺจฺฉานะ** ครูบาอาจารย์ที่มีบุญกุศลนะ เที่ยงกันเพื่อเหตุเพื่อผล ถ้าเหตุผลของเราสู้ไม่ได้ เราก็พยายามจะหาข้อเท็จจริง เราก็พยายามปฏิบัติ มันก็แก้ไขให้เราสูงขึ้นๆ นี่มันมีคุณมีประโยชน์อย่างนี้ ถ้ามันมีประโยชน์อย่างนี้ นี่พูดถึงความสูงความต่ำของหัวใจ

ฉะนั้น เวลาบอกว่า ทำไมเราเจอคนประเภทนี้

มันเกิดสภาวะกรรมการเกิดร่วมกันมา แต่เกิดแล้วก็ขอให้มันเกิดดี เกิดมาแล้วให้เจอสังคมที่ดี ถ้าสังคมที่เขาไม่ดี เราก็ต้องหาสังคมภายในของเรา หาสังคมในใจนี้ เราจะคบใคร เราจะคบใคร

มีคนพูดมาก ไปถึงเขาบอกว่าผู้ชายไม่กินเหล้าคบไม่ได้ ถ้าผู้ชายไม่เกี่ยวกับเรา ไม่หย่าเปเหมือนเรา ไม่ใช่ลูกผู้ชาย

แล้วเขาก็มาหาเรานะ เราบอกว่ามันปากสกปรก เอ็งจะเชื่อเขาหรือเชื่อพระพุทธเจ้า

เออ! เวลาอยู่ใกล้เรา เขาก็เชื่อพระพุทธเจ้า เวลาออกไปแล้วเขาเชื่อไม่ได้หรอก เพราะว่าเขาเป็นสังคมเดียวกัน นี่สภาวะกรรมไง มันเป็นปัญหาสังคมๆ

แต่เราต้องมีสังคมภายในของเราด้วย สังคมภายในของเรา เราศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรามีครูบาอาจารย์เป็นแบบอย่างนะ ถ้ามีครูบาอาจารย์เป็นแบบอย่าง เราต้องยึดหลักอันนี้ไว้

ฉะนั้น นี่พูดถึงในทางโลกเขา เวลาโยมที่มาวัดเขาบอกว่า พอโยมมาวัดมันก็เบาบางลง แต่มันก็มีสิ่งที่กววนใจตลอด บางทีขาดสติมันก็เกิดการปะทะกัน สุดท้ายเราต้องแพ้เขา สุดท้ายมันจะมีการปะทะกัน

เราบอกการปะทะกันมันไม่ดีเลย การปะทะกันนะ ถ้ามันจะเป็นสิ่งที่ตั้งงามที่สุด สงครามธาตุกับสงครามชั้นน่ะ สงครามธาตุ สงครามธาตุคือสิ่งที่สักจะเป็นข้อเท็จจริงอยู่แล้ว สงครามชั้น กิเลสชั้น กิเลสมาร ชั้นธมาร สิ่งนี้ถ้ามันเกิดขึ้น

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ให้กระทบกระเทือนกัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรื่องนี้จะสำคัญมากนะ เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร ให้อภัยต่อกัน อย่าทำร้ายกัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรงนี้ศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ก็เรื่องอย่างนี้ทั้งนั้นเลย

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงเรื่องธรรมะๆ การประหาร การฆ่าที่ประเสริฐที่สุดคือการฆ่ากิเลส การฆ่าความเห็นผิดของเรา การฆ่าความคดหมายหวังผลประโยชน์ของเรา ฆ่าตรงนี้ประเสริฐที่สุด เวลาถ้ามันกลับมาที่นี้ไง ถ้ามันกลับมาที่นี้

เวลาเข้าวัดเข้าวาแล้วมันก็ดีขึ้น แต่เวลาขาดสติมันก็ไปปะทะเขา แต่เราก็แพ้เขาไปทุกทีเลยเพราะเราเป็นลูกน้องเขา

การเป็นลูกน้องเขา โดยส่วนมากผู้ที่ทำงานก็อยากจะเจอลูกพี่ที่ดี อยากเจอเจ้านายที่ดี ถ้าเจ้านายที่ดีมันก็เป็นวาสนานะ เจ้านายที่ดี เจ้านายนั้นก็ต้องสร้างอำนาจวาสนามากกว่าจะเป็นเจ้านายที่ดี

แล้วเจ้านายที่ดีเขาก็ต้องมีผู้บังคับบัญชาของเขา เขาก็ต้องมีคนที่ต้องการผลประโยชน์ของเขา เขาจะยื่นปกป้องเราได้ไหม เขาจะยื่นคุ้มครองดูแลเราได้ไหม เขาต้องเสียสละ เขาต้องเป็นคนจริง เป็นคนจริง เป็นคนที่มีอำนาจวาสนาสามารถทนแรงเสียดสีของพวกอิทธิพลได้ ถ้าเราเจอเจ้านายอย่างนั้น สาธุ แต่มันหายาก เพราะอะไร เพราะมันโดนแรงเสียดสีแล้วมันลำบากแล้วมีผลกระทบไป

แต่ที่นี้ถ้าเป็นเจ้านายเขาก็มีความจำเป็นของเขานะ เจ้านายที่เจ้านายโดยธรรมชาติ โดยทั่วไปก็อย่างหนึ่ง เจ้านายที่ดีนะ เขาก็มีเหตุผล เขาก็มีผลกระทบของเขา ถ้าเขามีผลกระทบ

ของเขา ในมุมมองของเขา เขาก็อยากจะให้องค์กรหรือว่าพวกเราทำงานให้ไม่ได้ผลงานอะไร ทำนองนั้นนะ

ฉะนั้น เวลาที่การปะทะกัน เรายังไม่ได้เป็นเจ้าของ เรายังไม่ได้เป็นผู้นำ เรายังไม่เห็น ถึงผลกระทบอันนั้นหรือ พอเราขึ้นไปเห็นถึงผลกระทบ เราจะซาบซึ้งมากเลย เมื่อก่อนก็บอก แหม! แหม! เลยนะ พอขึ้นไปมาถึงเวลาแล้วน้ำท่วมปาก อู๊บบบๆ เลย เวลาอยู่ข้างล่างก็ แหม! แหม! เลยนะ พอขึ้นไปแล้ว อี้กกๆ พุดไม่ออกเชียวนะ

นี่พุดถึงว่าเวลาปะทะกันแล้วแพ้ทุกทีเพราะเราเป็นลูกน้องเขา แล้วทำไมสังคมมันชั่ว มาก โยมถึงรู้ว่าสังคมสมัยนี้มันชั่วมาก

แล้วไอ้ความชั่วอย่างนั้นมันเป็นเรื่องภายนอกนะ เราจะดูกิเลสต้นเหตุความทะยานอยากของเรา เพราะเรายังมีกิเลสต้นเหตุความทะยานอยากอยู่ เราต้องเวียนว่ายตายเกิดใน วัฏฏะ เวลาเรามีสติสัมปชัญญะ เราก็คิดได้อย่างนี้ แต่เวลาเราไปโดนแรงกระทบขึ้นไปหรือ ผลประโยชน์เข้ามา เราจะรักษาอย่างไร

เราพยายามศึกษาให้หัวใจเราเข้มแข็ง ถ้าเราไปเจอผลประโยชน์อย่างนั้น เราเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมาอย่างนั้น เราจะคุ้มครองลูกน้องเราไหม เราจะดูแลลูกน้องเราไหม นี่เราฝึกหัวใจของเราไว้ วุฒิภาวะมันต้องเติบโตขึ้น ใจของคนมันจะเติบโตขึ้น หน้าที่การงานของเรามันจะเติบโตขึ้น พอเติบโตขึ้นไปถึงตรงนั้นแล้วเราจะไปรักษาตรงนั้นให้มันเป็นปัจจุบันธรรม

เราอยู่ที่ไหน เราอยู่ในฐานะเป็นลูกน้อง เราก็ปัจจุบันลูกน้องที่ดี ถ้าเราไปเป็นหัวหน้า ถ้าเราเป็นหัวหน้า ในปัจจุบันเราก็จะเป็นหัวหน้าที่ดี ถ้าเรามีผลประโยชน์สิ่งใดมา ถ้ามันเป็นผลประโยชน์เพื่อประเทศชาติ เพื่อส่วนรวม นั่นเป็นส่วนรวม เรายุติสิ่งนั้น ถ้าเพื่อส่วนรวมของเรา เราคิดให้ดี ทำให้ดี นี่พุดถึงว่าถ้าเป็นอย่างนั้นนะ

เราบอกว่า ทำดีแล้วทำไมถูกกลั่นแกล้ง

ทำดีแล้วถูกกลั่นแกล้งมันถูกกาลเทศะหรือไม่ เราทำคุณงามความดีของเรา เราจะบอกว่าต้องทำความดี ทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว สิ่งใดที่สะสมปกปิดกันไว้ถึงเวลาแล้วมันเปิดออกมาหมดแหละ ความลับไม่มีในโลก แล้วนี่พูดถึงผลของสมมุติชนะ ของกฎหมายนะ แต่ผลของกรรม ไม่มี ผลของกรรมชัดเจน ไม่มีทางแก้ไขได้ ผลของกรรมชัดเจน แล้วเวลาชัดเจนอย่างนั้นนะ เวลาถึงที่แล้วเราเป็นคนรับเอง ถ้าผลของกรรม เราเป็นคนรับเอง เราจะทำไม่ทำนี่มันเป็นที่วิฤติภาวะที่เข้มแข็งหรือไม่เข้มแข็ง ถ้าเข้มแข็ง สิ่งนี้ทำได้

ฉะนั้น เราจะบอกว่า อยู่ในสังคม สังคมเป็นอย่างไร

“ทำดีทำไมถึงโดนกลั่นแกล้ง”

ไอ้โดนกลั่นแกล้งมันอยู่ที่วิฤติภาวะสูงหรือต่ำ ถ้าเราเป็นลูกน้อง เราก็มีลูกน้องต่อไป เราโดนกลั่นแกล้ง เราจะไม่กลั่นแกล้งคนอื่นต่อไป

เพราะว่าเราถูกต้องมาเราก็เจอสภาพนี้ เราเจอสิ่งใดเราก็เก็บไว้คนเดียว แล้วเวลาขึ้นมาเรามีแต่คอยคุ้มครองพระเด็ก ๆ นะ พระเล็กพระน้อย เราพยายามดูแลอยู่ เว้นไว้แต่พระที่มันพาล ถ้าพาล เราไม่ให้เข้ามาใกล้เลย ไม่เอา

แล้วถ้าพระมันดีแล้วมันโดนแรงเสียดสี เราพยายามจะปกป้อง แต่เราก็เจ็บ พอเจ็บขึ้นมา จนแบบว่า ในความคิดเรานะ ไม่เกี่ยวกับคนอื่น ในความคิดเรา เราว่าเราทำของเราถูกต้อง

แต่ในความคิดเราเหมือนกัน สังคมพระเจ้าจะบอกว่า ไอ้หงบนี้พระประหลาด พระมหัศจรรย์ พระอะไรก็ไม่รู้

มันก็เหมือนขวานผ่าซาก อยู่ตรงๆ อย่างนี้ เพราะนิสัยเรามันเข้าอย่างนั้นไม่ได้ เข้ากับผลประโยชน์ตอบแทนแลกเปลี่ยนกัน เราเข้าไม่ได้ นิสัยมันไม่เข้า ก็เลยกลายเป็นพระประหลาดไปเลย เป็นพระประหลาด นี่มันเป็นความเห็นของเขา เราบู๊วว่าพระเขามองเราอย่างไร แต่เราไม่สนใจ เราไม่สนใจเพราะว่าเรานี้ไง ทำดีแล้วถูกสังคมกลั่นแกล้งไฉน

สังคมก็ส่วนสังคม เราก็คือเรา เราก็อยู่ในสังคมเหมือนกัน เราสอนพระทุกวัน เราเป็นคนไทย บวชเป็นพระไทยต้องยอมรับกฎหมายไทย กฎหมายไทย พรบ.สงฆ์ กฎหมายยอมรับหมดแหละ เพราะมันเป็นกฎหมาย แต่เราไม่ทำผิด แล้วเราก็ไม่สนใจ เราไม่รับรู้ ไม่รับรู้

อยู่ได้กฎหมายไทยไป เพราะเราไม่ทำผิดกฎหมาย แต่เราก็ไม่สูงส่งกับใคร เราเป็นคนไทย บวชพระไทย ยอมรับกฎหมายไทย แต่ไม่ทำตามสังคม ไม่ทำตามเขา เราทำตามธรรมวินัย เพราะพระมันมีธรรมและวินัยอีกชั้นหนึ่ง พระต้องมีธรรมวินัยด้วย มีพรบ.สงฆ์ด้วย แล้วมีกฎหมายอาญา กฎหมายแพ่งด้วย โอ้ย! กฎหมายหลายชั้นเลยพระนี่ ใครบอกบวชพระสบาย เห็นไหม มันก็เลยมองสังคมอย่างนี้ไป

ฉะนั้น เขาบอกว่า ทำดีแล้วถูกกลั่นแกล้ง แล้วทำอย่างไร

พยายามพูดให้เห็นว่ามันเป็น ถ้าภาษาพระ มันเป็นเช่นนั้นเอง พอมันเป็นเช่นนั้นเอง สังคมมันสะสมกันมาจนมันเป็นปัญหาสังคม สังคมจะแก้ก็ต้องเป็นปัญหาสังคมที่สังคมตื่นตัว สังคมตื่นตัวแล้วจะพยายามแก้ไขกันเอง ทำให้มันพัฒนาขึ้น สังคมทั้งสังคมไม่ทิ้งขยะ ไม่ขับรด ปาดหน้ากัน เคารพภิกษุจรรยา สังคมมันจะดีขึ้นๆ มันก็เป็นปัญหาสังคม ต้องแก้ปัญหาสังคม

ปัญหาของเรา เรายังรักษาใจเรา ทำดีต้องได้ดี ต้องทำความดี ความดีเท่านั้นทำให้เราอบอุ่นหัวใจ ความดีเท่านั้นไม่ทำให้เราอนอนสะดุ้ง ไม่ทำให้เราต้องวิตกกังวล ไม่ต้องทำให้เราคิดมาก ทำดีต้องได้ดีเพราะหัวใจเรามันจะมีคุณธรรม มีคุณงามความดี อยู่ในหัวใจของเรา เอวัง